

Andrzej Mierzwiński, Sławomir Moździoch, Lidia Nowacka

Drągów, gm. Twardogóra, woj.
wrocławskie, AZP 74-33/-

Informator Archeologiczny : badania 30, 254-255

1996

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Materiał zabytkowy pozyskany podczas prac ziemnych w wykopie był bardzo nieliczny i ograniczył się do ceramiki naczyniowej, którą można datować na XIV-XV w. Z pomieszczenia piwnicznego pochodzi ponadto wyklejony garnek kamionkowy z sygnaturą „Muskauer Steingezeug F. D.”, a więc z wytwórni Mużaków na Łużycach, datowany na 2 połowę XIX wieku.

Materiały i dokumentacja przechowywane są w Archiwum PSOZ w Olsztynie.

Badania nie będą kontynuowane.

DOBRZYŃ nad Wisłą,
(„Góra Zamkowa”), st. 1,
gm. loco,
woj. wrocławskie,
AZP 48-50/5

- grodzisko wczesno- i późnośredniowieczne (XIII-XIV w.)
- zamek późnośredniowieczny (XV w.)

Ratownicze badania wykopaliskowe w związku z niszczeniem stanowiska przez wody Wisły, przeprowadzone w czerwcu przez mgr mgr Aleksandra Andrzejewskiego i Arkadiusza Horonziaka (Instytut Archeologii Uniwersytetu Łódzkiego i Pracownia Dokumentacji Archeologiczno-Konserwatorskiej PSOZ Wrocław). Finansowane przez PSOZ. Obiekt był badany w latach 1969-1976. W sezonie 1996 wyeksplorowano i przebadano 5 wykopów o łącznej powierzchni około 100 m² i kubaturze około 400 m³. Wykonano odwierty za pomocą świderów geologicznych w czterech ciągach (2 na relikcie grodziska, 2 na przeciwstoku północno-zachodniej części wału).

Odwierty dwóch pierwszych ciągów potwierdziły obserwacje poczynione w wykopach badawczych, natomiast dwa pozostałe wykluczyły istnienie osady przyrodowej, co sugerował materiał znaleziony na powierzchni. Po przeprowadzeniu prospekcji terenu otaczającego „Górę Zamkową” stwierdzono, że materiał ten znalazł się na badanym terenie na skutek procesów stokowych i wymywania z położonej wyżej części miasta. Pozyskano zbiór ruchomych materiałów liczący około 5000 zbytków, uporządkowanych w 421 numerach inwentarzowych. Najlicniejszą grupę stanowią fragmenty naczyń glinianych (około 3038), poza tym znaleziono przedmioty metalowe (226), w większości destrukty detali żelaznych z konstrukcji drewnianych wału (np. gwoździe, haki, obejmmy), ale też groty beltów, noże itp. Wydobyto kilkanaście kości ludzkich w warstwach współczesnych i 1710 kości zwierzęcych, a także pojedyncze przedmioty, takie jak: naczyniowe kafle piecowe, fragmenty ceramiki budowlanej, szkła i wytworów skórzanych, przేశlik gliniany i zabawki dziecięce. Ustalono, że należy wydzielić 3 fazy budowlane północnego wału grodu. Chronologia jego zawiera się między rokiem 1200 (a raczej chyba początkiem XIII w.) i początkiem XV w. Jednoznacznie wykluczono możliwość funkcjonowania obiektu przed schyłkiem XII w., ze względu na fakt, że we wszystkich wykopach w spągu nawarstwień kulturowych występują relikty cegły średniowiecznej, a także ze względu na zdecydowaną dominację ceramiki naczyniowej wypalanej w atmosferze redukcyjnej.

Przeprowadzone w 1996 r. prace były zapewne ostatnią okazją do przebadania całej powierzchni pozostałej z dość dużego założenia (w latach 50. znajdowało się na majdanie boisko do piłki ręcznej) i zweryfikowania informacji o obiekcie. Przy obecnej kondycji finansowej nauki wydaje się, że los obiektu został przesądzony i niebawem pozostała jego część osunie się do Wisły, choć wielki walor krajobrazowy i historyczny dobrzyńskiej „Góry Zamkowej” sprawia, że zasługuje ona na troskliwą opiekę.

Materiały i dokumentacja przechowywane są w Instytucie Archeologii Uniwersytetu Łódzkiego. Wyniki badań zostaną opublikowane w „Łódzkich Sprawozdaniach Archeologicznych”, t. 3, 1997.

Badania nie będą kontynuowane.

DRĄGÓW,
gm. Twardogóra,
woj. wrocławskie,
AZP 74-33/-

- ślady osadnictwa późnośredniowiecznego i nowożytnego

Nadzory archeologiczne, przeprowadzone w kwietniu przez dr. Andrzeja Mierzińskiego, dr. Sławomira Możdziocha i mgr Lidę Nowacką (Instytut Archeologii i Etnologii Polskiej Akademii Nauk Oddział we Wrocławiu). Finansowane przez Telekomunikację Polską SA – Dyrekcję Okręgu we Wrocławiu. Pierwszy sezon badań.

Badania miały charakter ratowniczy i dotyczyły nadzoru wykopów liniowych o głębokościach w granicach 50-120 cm i szerokości 40 cm, wykonywanych pod instalację światłowodową i telefoniczną zarówno w strefie zabudowy wsi, jak też na jej gruntach od strony południowej, wzdłuż drogi polnej prowadzącej do Goszcza. W strefie zabudowanej wykonano wykopy liniowe oraz serię poszerzonych wykopów pod studzienki instalacyjne (80 x 80 cm), natomiast poza tą strefą ograniczono się do wykopów liniowych.

W obrębie zabudowy wsi, zorientowanej po linii południowy wschód-północny zachód, stwierdzono dwie strefy koncentracji materiału ceramicznego w wierzchnich nawarstwiach, ułożone przy jej krańcach od strony wschodniej (około 70 m na południe od szosy stanowiącej oś wsi) i zachodniej (przylegającej od północy do szosy). Wystąpiły one na polach sąsiadujących z rozproszonymi gospodarstwami. Ich obecność potwierdziła dodatkowo penetracja powierzchniowa. Pierwsza strefa (170 x 300 m) rozciąga się bezpośrednio na wschód od drogi do Goszcza. Dostarczyła ona materiału zabytkowego o nowożytnym metryce – 46 fragmentów. Drugą strefę (150 x 250 m) ogranicza od zachodu bieg szosy wiodącej do Zakrzowa. Pozyskany stąd materiał ceramiczny nosi zarówno cechy późnośredniowieczne, jak też nowożytne – 285 fragmentów. Uchwycone strefy osadnicze, oddalone od siebie o około 250 m, poświadczają zapewne zmiany w rozplanowaniu wsi w ramach jej łańcuchowego układu. Poza strefą zabudowy i jej bezpośredniego zaplecza stwierdzono jedynie 2 ślady osadnicze, usytuowane na południe od wsi, w odległości 250 m i 350 m od jej krańca, po wschodniej stronie drogi polnej do Goszcza. Dostarczyły one po 3 fragmenty ceramiki o metryce późnośredniowiecznej (bliższy) i nowożytny (dalszy), wybrane z warstwy ornej. Można je uznać za pognojowe, gdyż szersza prospekcja powierzchniowa nie dostarczyła dalszych znalezisk.

Materiały i dokumentacja przechowywane są w Muzeum Archeologicznym – Oddziale Muzeum Miejskiego we Wrocławiu. Wyniki badań zostaną opublikowane w „Dolnośląskich Wiadomościach Prahistorycznych”. Badania zakończono.

DROHICZYN, st. 57,
gm. loco,
woj. białostockie,
AZP 53-82/25

- zabudowa późnośredniowieczna i nowożytna
- grób z okresu nowożytnego (XVII w.)

Ratownicze badania wykopaliskowe, przeprowadzone w lipcu przez mgr Krystynę Bieńkowską (Muzeum Okręgowe w Białymstoku). Finansowane przez Urząd Wojewódzki w Białymstoku. Pierwszy sezon badań. Złożono wykop w północno-wschodnim narożniku pl. Kościuszki. Przebadano powierzchnię 30 m².

Do głębokości 2 m sięgały warstwy niwelacyjne z materiałem nowożytnym. Poniżej odsłonięto resztki spalonego budynku mieszkalnego, podpiwniczzonego, którego ściany oblepione były gliną. Między spalenizną i fragmentami spalonych desek znaleziono dużą ilość polepy, liczne ułamki naczyń glinianych oraz żelazną radlicę. Materiał można datować na XVI/XVII w. W odległości 7 m na północ od północno-wschodniego narożnika wykopu, w trakcie prowadzonych w tym czasie robót związanych z wymianą nawierzchni jezdni, na głębokości 0,60 m od powierzchni natrafiono na pochówek dwóch osób: kobiety i mężczyzny. Kobieta pochowano głową na wschód, a mężczyznę głową na zachód. Przy czaszce kobiety znaleziono paciorki szklane, głównie kształtu beczułkowatego, barwy „bursztynowej”, oraz kilka „malinowatych” i kubokteadrycznych, barwy „bursztynowej” i granatowej. W jamie grobowej między kośćmi znaleziono fragmenty kafla miskowych i naczynia z zieloną polewą o chronologii XVII-wiecznej.

Materiały i dokumentacja przechowywane są w Muzeum Okręgowym w Białymstoku. Badania nie będą kontynuowane.

Dudka, st. 1,
gm. Wydminy, woj. suwalskie

patrz: paleolit

Elbląg-Stare Miasto, st. 32

patrz: okres nowożytny

FROMBORK, st. 3,
gm. loco,
woj. elbląskie,
AZP 12-53/20

- miasto późnośredniowieczne i nowożytne

Badania wykopaliskowe, przeprowadzone w dniach od 17 sierpnia do 2 grudnia 1995 r. i od 3 do 28 września 1996 r. przez mgr. Jerzego Gulę (firma prywatna). Finansowane przez PSOZ. Drugi sezon badań.

Badania na Starym Mieście we Fromborku podjęte zostały w 1995 r. w ramach programu „Ratowanie miast historycznych” i były kontynuowane w roku 1996. Objęto nimi obszar zamknięty ulicami: Kopernika-Pocztową-Sportową-Kapelańską. Łącznie przebadano powierzchnię 34 arów.

W roku 1996 dokończono eksplorację odsłoniętej w roku ubiegłym murowanej konstrukcji (pierwotnie uważanej za studnię) oraz wykonano wykop umożliwiający dotarcie do